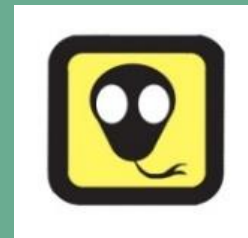

විෂ සහිත සන්ධිපාදකයෝ

පාරිසරික සමතුලිතතාවය සහ ජෛව විවිධත්වය සුරක්ෂිත කිරීමෙහි ලා වැදගත් මෙහෙවරක් ඉටු කරන විෂ සහිත සන්ධිපාදකයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම අප කාගේත් යුතුකමකි.”

ජාතික විෂ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය
ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල
කොළඹ

බඹරු, දෙබරු සහ මී මැසි විෂ

- බඹරුන්, දෙබරුන් වැනි කෘමි සතුන්ගෙන් මිනිසාට අනතුරු සිදු වීම වර්තමානයේ දැකිය හැකි බහුල සිදු වීමකි.
- මෙම කෘමීන් දුෂ්ටනය සඳහා උදරයේ කෙළවරේ පිහිටි විත උපයෝගී කර ගනී. එය විෂ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ග්‍රන්ථි හා සම්බන්ධව ඇත.
- කුඩා දරුවන්, වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයන්, ඇදුම රෝගීන්, හෘද රෝග හා අසාත්මිකතා ඇති පුද්ගලයන්ට මෙවන් කෘමි දුෂ්ටන නිසා වැඩි හානියක් සිදුවිය හැකිය.
- මෙම කෘමීන්ගේ සමූහ දුෂ්ටනයකට භාජනය වීම මරණය පවා ගෙන දීමට හැකිය. මෙකී කෘමි දුෂ්ටනයකට ලක් වූ පුද්ගලයකු විවිධ අසාත්මික රෝග ලක්ෂණ පෙන්නීම ප්‍රධාන වශයෙන් දැකිය හැකිය.

ଠି ଠଟ଼ି଼ା *Apis cerana*

ଢେଢିରା *Vespa affinis affinis*

ଢିଢିରା (giant honey bee)

රෝග ලක්ෂණ

1. දුෂ්ට කළ ස්ථානය කැසීම, ඉදිමීම
2. රතු ලප ඇති වීම
3. වමනය
4. උදරයේ වේදනාව
5. ක්ලාන්තය

❖ මෙම ලක්ෂණවලට අමතරව Analphylaxis නැමැති භයානක තත්ත්වයක් ඇති විය හැක. මෙහිදී හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා, රුධිර පීඩනය අඩු වීම වැනි සංකූලතා ඇති විය හැකිය.

ප්‍රථමාධාර

- දෂ්ට කළ ස්ථානය හොඳින් සබන් ගා සෝදන්න.
- වේදනාව සමනය කර ගැනීමට දෂ්ට කළ ස්ථානය මත අයිස් තබන්න.
- වේදනානාශක ඖසුවක් (Paracetamol) භාවිතා කරන්න.
- ක්ලෝන්තය හා හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා වැනි රෝග ලක්ෂණ ඇත්නම් හැකි ඉක්මණින් රෝහල කරා රැගෙන යන්න.

- රෝගියාගේ බිය උරු කරන්න
- විත ඇත්නම් එය ඉවත් කිරීම - ටිව්සරයක් (Focep) හෝ ඝණ කාඩ්බෝඩ් කැබැල්ලක් භාවිතයෙන් , තෙරපීමකින් තොරව ඉවත් කරන්න.

බඹරු/ දෙඹරු දුෂ්ටන අවම කරලීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

මොවුන් බහුලව ගැවැසෙන ප්‍රදේශවල

- චලිතයෙන්, පැණි බීම, පැණි රසැති ආහාර වර්ග රැගෙන යාමෙන් සහ අනුභව කිරීමෙන් වලකින්න
- පරිසරයේ චිකතු වී ඇති පළතුරු හා අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය ඉක්මණින් ඉවත් කරන්න.
- මොවුන් ගැවැසෙන ප්‍රදේශවල සංචාරය කිරීමේදී ශරීරය සම්පූර්ණයෙන් ආවරණය වන පරිදි ඇඳුම් අඳින්න.(තද වර්ණයෙන් යුත් ඇඳුම් ඇඳීමෙන් වළකින්න) හිස් වැසුම් හා පාවහන් පළඳින්න.
- සුවඳ විලවුන් වැනි දෑ ගැල්වීමෙන් වළකින්න.
- මොවුන්ගේ වාසස්ථානවලට ගල් ගැසීමෙන් හා හිරිහැර කිරීමෙන් වළකින්න.

ගෝනුසු විෂ

- ❖ දිවා කාලයේ ගුල් තුළ හෝ හුඹස් තුළ හෝ ගසක පොතු අතර ජීවත් වේ.
- ❖ ලංකාවේ බහුලව දැකිය හැක්කේ කළු ගෝනුසු විශේෂය වන අතර ඔවුන් දුෂ්ටනයේදී දුෂ්ට කල ස්ථානයේ වේදනාව, ඉදිමුම, කැසීම වැනි සුළු අසාත්මිකතා තත්ත්ව ඇති විය හැකිය.

Heterometrus spp.

රතු ගෝනුස්සා - *Hottentotta tumulus*

- ❖ රතු ගෝනුස්සා විශේෂය ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික නොවන අතර යාපනය අර්ධද්වීපයෙන් හමු වී ඇත.
- ❖ මේ ගෝනුස්සා දුෂ්චල පලාලි, අවිච්චේලි සහ කරෙයිනගර් යන ප්‍රදේශවලින් වාර්තා වූ අතර, මරණද වාර්තා වී ඇත.

Red Scorpion

The Red Scorpion has 31 pectinal teeth while those in Sri Lanka have less than 25.

Collection sites of the Red Scorpions within the Jaffna peninsula

ST Graphic by Indramuthi Jayasinghe

Scorpions found earlier in Sri Lanka

- ① *Bothriocorpio sarasinorum*
- ② *Charnus lanus*
- ③ *Charnus minor*
- ④ *Isometrus brasilius*
- ⑤ *Isometrus besucheti*
- ⑥ *Isometrus garyi*
- ⑦ *Isometrus loebli*
- ⑧ *Isometrus thurstoni*
- ⑨ *Isometrus thwaitesi*
- ⑩ *Lychas ceylonensis*
- ⑪ *Lychas sri-lankensis*
- ⑫ *Chaerilus ceylonensis*
- ⑬ *Heterometrus indus*
- ⑭ *Heterometrus swammerdami* Simon
- ⑮ *Heterometrus gravimanus*

රතු ගෝනුස්සන් දුෂ්ටනයේ රෝග ලක්ෂණ

- ❖ හෘද ස්පන්දනය වැඩි වීම
- ❖ ක්ලාන්තය
- ❖ අධික දහඩිය දැමීම
- ❖ අධිකව බේටය ශ්‍රාවය වීම
- ❖ සිරුරේ රෝම කෙලින් වීම
- ❖ කම්පනය ඇති වීම
- ❖ හෘදය අකර්මණ්‍ය වීම

දුෂ්ටන නිසා රුධිර පීඩන වෙනස් වීම් ඇති විය හැකිය.

ඉහත රෝග ලක්ෂණ ඇත්නම් හැකි ඉක්මණින් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගන්න.

දුෂ්චරිත වැළැක්වීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- ගෝනුස්සාට පහසුවෙන් සැඟ විය හැකි සපත්තු, මේස්, බූට්ස් ආදිය නිවසින් පිටත නොතබන්න.
- තුවා, රෙදි, මේස්, සපත්තු ආදිය පැළඳීමට පෙර සැලකිලිමත් වන්න.
- ගෙවත්තේ වැඩ කරන අවස්ථාවලදී අත් වැසුම් පළඳින්න.
- නිවසින් පිටත යන විට විශේෂයෙන් රාත්‍රී කාලයේදී පාවහන් පළඳින්න. විදුලි පන්දුමක්ද රැගෙන යන්න.

Tel: 011-2686143 / 011-2691111 Ext. 2430

Email : npdic.nhs@gmail.com
infotoxlanka@gmail.com

[https://www.facebook.com/ NTPICSL](https://www.facebook.com/NTPICSL)

[https:// twitter .com / PoisonCenterSL](https://twitter.com/PoisonCenterSL)

Web site <http://www.toxbaselanka.info>